

BH2002. 74.

A munkaviszony közös megegyezéssel történt megszűnése esetén a rendkívüli felmondás kilátásba helyezése miatt tett jognyilatkozat nem támadható meg sikeresen a munkavállaló részéről. Ebből következően nincs jelentősége, és konkrét intézkedés hiányában nem is vizsgálható, hogy a rendkívüli felmondás - a jogszabály összes feltételét figyelembe véve - jogszerű lett volna-e [Mt. 7. § (1) és (2) bek.].

A felperes a keresetében az 1997. május 16-án kelt, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló megállapodás érvénytelenségének megállapítását és a rendes felmondás jogkövetkezményeinek alkalmazását kérte.

A munkaügyi bíróság az ítéletével megállapította a szóban lévő megállapodás érvénytelenségét, egyebekben a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet tényállása szerint a TMK-művezető munkakörben foglalkoztatott felperessel szemben büntetőeljárás indult. A jogerős ítélet a felperest a sikkasztás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. E határozat indokolása értelmében a felperes 1997. május 15-én „kétségtelenül megszegte a munkaköri leírásban előírtakat azzal, hogy a fémhulladék felpakolását, mérlegelését sem maga, sem egy általa felkért rendész nem ellenőrizte”. A büntetőeljárás alapjául szolgáló előbbi eseményt követő napon, 1997. május 16-án az alperes ügyvezetője a történetekre tekintettel a felperessel közölte, hogy a munkaviszonyát azonnali hatállyal megszünteti, és a rendkívüli felmondással kapcsolatos intézkedés megtétele végett a jogi képviselőjéhez küldte felperest. A jogi képviselőtől a felperes azt kérte, hogy a munkaviszonya ne rendkívüli felmondással, hanem közös megegyezéssel szűnjön meg. Ehhez végül az ügyvezető hozzájárult. A felperes 1997. június 10-én megtámadta a megállapodást, amelyet az alperes nem fogadott el. A felperes kényszerhelyzetre, illetve tévedésre hivatkozva kérte az érvénytelenség megállapítását.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a peres felek a megállapodás megkötésekor abban a téves feltevésben voltak, hogy az 1997. május 15-ei eseményekre tekintettel a felperes munkaviszonya azonnali hatállyal megszüntetendő. A munkáltatói hiba hiányában mellőzte a rendes felmondás jogkövetkezményei alkalmazását.

A peres felek fellebbezése folytán eljáró megyei bíróság az ítéletével megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, és elutasította a felperes keresetét.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, a jogi következtetésével, érdemi döntésével azonban nem értett egyet. A kényszerhelyzet címén a megtámadást azért nem találta alaposnak, mert az Mt. 7. §-ában megállapított megtámadási okok között a kényszerhelyzet nem szerepel, továbbá a munkáltató intézkedése ellen jogorvoslati lehetőség van. A tévedésre való hivatkozást is megalapozatlannak ítélte, mivel a felperes maga kezdeményezte a munkaviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetését, és a jognyilatkozata indoka tekintetében sem tévedett, mert ha nem kéri a közös megegyezést, az alperes rendkívüli felmondással megszüntette volna a munkaviszonyát.

Kifejtette továbbá, hogy a felperest a rendkívüli felmondás jogszerűségét illetően sem tévesztette meg az alperes. A rendelkezésre álló adatokra hivatkozással a bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes a vitatott fémhulladék értékesítésével több vonatkozásban is

megszegte a munkaviszonyból eredő kötelezettségeit, és e kötelezettségszegések súlyuknál fogva megalapozták volna a rendkívüli felmondást.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Azzal érvelt, hogy nem követett el a rendkívüli felmondást megalapozó minősített kötelezettségszegést. Ezt a történetek részletes előadásával indokolta. Mivel rendőrségi ügy lett a történetből, abban a téves feltevésben volt, hogy mindenképpen mennie kell a munkáltatótól. Álláspontja szerint az ügyvezető sem győződött meg arról, hogy történt-e bűncselekmény, hanem kijelentette: „ki van rúgva”. Arra hivatkozott, hogy senki nem tájékoztatta kellően az adott helyzetben, ezért gondolta, hogy a „jobbik rosszat” kell választania. Mindezek miatt az akarathibás megállapodás folytán az Mt. 7. §-ának (1) bekezdésébe, a Ptk. 237. §-ába és 1. §-a (1) bekezdésébe ütköző törvénysértést panaszolt.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a munkaviszonya közös megegyezéssel való megszüntetéséről szóló megállapodást kényszerhelyzetre és tévedésre hivatkozva támadta a perben. A kényszerhelyzet okát abban jelölte meg, hogy a munkáltató a munkaviszonya azonnali hatályú - rendkívüli felmondással történő - megszüntetése iránt akart intézkedni. A jogellenes fenyegetés folytán előállt kényszerhelyzet miatt a megállapodás megtámadható [Mt. 7. § (1) és (3) bekezdése]. A másodfokú bíróság ettől eltérő álláspontja téves.

A felperes által megjelölt, a munkaviszonya megszüntetésére irányuló munkáltatói magatartás azonban önmagában nem minősül jogellenes fenyegetésnek. Ezért az ítélkezési gyakorlat szerint (BH1998. 50. sz.) a rendkívüli felmondás kilátásba helyezése miatt a jognyilatkozat sikeresen nem támadható meg. Ebből következően nincs jelentősége és konkrét intézkedés hiányában nem is vizsgálható, hogy a rendkívüli felmondás a jogszabály összes feltételét figyelembe véve jogszerű lett volna-e. A másodfokú bíróság a bírói gyakorlat figyelmen kívül hagyásával és megalapozatlanul tett megállapításokat a felperes rendkívüli felmondást megalapozó kötelezettségszegését illetően. Ezért a Legfelsőbb Bíróság az erre vonatkozó megállapításokat mellőzi a jogerős ítélet indokolásából. Ennélfogva az ezzel összefüggő, a kötelezettségszegés tényét vitató felülvizsgálati érvelés az ügy érdemét nem érinti.

A felperes a munkaviszonya közös megegyezéssel való megszüntetését - a munkáltatói intézkedés helyett - maga kezdeményezte, erre vonatkozóan a munkáltató a részére téves tájékoztatást nem adott. Az pedig az adott helyzetben - a felülvizsgálati kérelem álláspontjától eltérően - a munkáltató részéről nem volt elvárható, hogy a rendkívüli felmondás kedvezőbb voltáról adjon számára tájékoztatást.

A „rendőrségi ügy” nem az alperes, hanem kívülálló személy bejelentése alapján indult. A „rendőrségi ügy” miatti tévedésre vonatkozó felülvizsgálati érvelés a megtámadás szempontjából azért nem alapos, mert e tekintetben az alperes a felperes tévedését nem ismerhette fel.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet érdemi döntését - a megállapodás érvénytelenségére irányuló kereseti kérelem elutasítását - a bizonyított jogszerű megtámadási ok hiányában, nem találta jogszabálysértőnek.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275/A. §-ának (1) bekezdése alapján - az indokolás említett módosításával - hatályában fenntartotta. Az alperesnek felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel, ezért e tárgyban határozni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli. (Legf. Bír. Mfv. I. 10.331/2000. sz.)